

Viðmerkingar til Fjúrtanda

Fjúrtandi í gjár skriver við feitari yvirskrift um, at landsstýrið í hesum spariðögum ætlar at seta stjórar í hópatali. Ein av hesum stjórum, ið nevndir verða, er stjórin fyri Arbeiðsloysstryggingina. Hetta er ein starvssetan, sum landsstýrið als onga ávirkan hevur á hvørki á ein ella annan hátt, heldur ikki figgarliga. Skipanin hevur eitt stýri, sum setir stjóran, og skipanin skal eisini gjalda lónina. Á hugavert hevði verið at hoyrt, hvussu blaðstjórin á Fjúrtanda kundi hugsað sær, at arbeiðsloysstryggingin og arbeiðsávísingin skuldi virkað uttan eina umsitingarliga leiðslu.

Siðani nevnr blaðið ein heilsstjóra, at landsstýrismaðurin arbeiðir við onkrum bygnaðarbroytingum innan heilsu- og al-

mannaverkið. Til tað seinasta av hesum skal eg fyrst siga, at eg ikki dugi at sigga nakað forgjort í, at landsstýrið arbeiðir við ætlanum um bygningarbroytingum við tí endamáli at fáa tænastruna betri.

Skrivingin ber brá av at vera ein hálvkvøðin visa, tí uttan iva hevur blaðstjórin hoyrt onkran tutla eitthvørt í krókunum. Lat meg tí greiða lesarunum frá, hvat arbeið verður við:

Uppgáva: Samskipan av økum innan primera sektorin (t.d. heilsu- og heimasjúkrasysterskipanin, røktarheimini, heimahjálparskipanin, viðgerð av rúsdrekkamisnýtarum v.m.). Harumframt verður arbeiðt við uppskotum av eini samskipan av primera og sekunda sektorinum.

Endamál. At fáa í lag

eina smidligari og betri skipan, sum kann hækka tænaustøðið fyri føroyska borgaran. Samskipanartiltøkini skulu geva møguleikar fyri at tað tilfeingi, sum í dag er í teim ymsu skipanunum, kann verða nýtt í størst møguleigan mun, brúkarunum at gagni. T.v.s. mints møguleiga umsiting, og at mest møgulegt av tilfeinginum verður so nær brúkarunum sum gjørligt.

Tað verður undir ongunum umstøðum talan um nýnormeringar av stjórnarstørvum, men møguleikin fyri umnormeringum er sjálvandi til staðar.

Mannagongd. Almanna- og heilsudeildin í Tinganesi hevur gjørt eitt uppskot til eina samskipan: Uppskotið er meira ætlan sum eitt kjakupplegg enn eitt itøkilig uppskot.

Annars hevur gongdin

higartil verið, at fundir hava verið við teir ymsu partarnar innan almanna- og heilsuverkið, har skilgott orðaskifti hevur verið um viðurskiftini. Eisini er uppskotið sent til ummælis, og fleiri ummælar eru komin. Sjálvsagt verða fleiri fundir um viðurskiftini í næstum.

Tað er ikki ætlan landsstýrisins at smoykja nakra samskipan og bygnaðarbroyting niður yvir høvðið á nøkrum. Vit hava higartil nátt tað, vit vildu við uppskotinum. Kjakið gongur livliga, og øll vilja luttaka. Landsstýrisins uppgáva verður so, tá leikur er lokin, at finna fram til eina loysn, flest taka undir við.

Avgerð verður ikki tikin í málinum fyrr enn tað neyðuga samskifti millum landsstýrið og avvarðandi

viðmerkingar

partar er av og gjølla viðgjørt.

Jóannes Eidesgaard
landsstýrismaður

Einki er meira sjálv-sagt, Óli Jacobsen

Eg havi mett — og meti — Óla Jacobsen sum ein góðan formann fyri Fiskimannafelagnum. Hann er virkin, og verða áhugamál fiskimanna gingin ov nær, er hann har beinanvegin. Høvdur hann varhugan av, at nakað verður viðgjørt í samfelagnum, sum kundi komið at gingið fiskimanninum ov nær, er hann sum snarljósið.

Soleiðis eigur tað at vera.

Sami Óli er ein ekspertur í studningsskipanum, ja, hann er serfrøðingur sum fáur. Alt hetta vita vit, sum fylgja við. Øðrvísi eru tá hansara metingar av okkara viðurskiftum við EF. Tá sáttmálin varð undirskrivaður vistu vit, at vit vóruð noyðdir upp á longri sikt at gera broytingar í okkara studningsskipanum. Hvussu langa tillagingartíð, vit fingur, varð ongantíð sett í sáttmálan.

Siðan er tað hent, at vit eru í samráðingum við EFTA lond. EFTA londini hava gjørt eina semju við EF, og í tí semjuni

kreivur EF, at tey skulu fáa kappingaravlagandi studning av vegnum áðrenn 1. januar 1993. Hetta má geva okkum nakað at hugsa um, og tí er tað nakað, sum bendir á, at tað hastar hjá okkum at fáa hetta gjørt, og fáa vit ikki gjørt nakað við tað nakað skjótt, kemur tað til at hindra handlinum millum t.d. Ísland og Føroyar. M.a. sær tað ikki út til, at teir eru sinnaðir til at landa fisk í Føroyum, áðrenn hesi viðurskifti eru í lagi. Vit mangla arbeiði, so vit mugu fáa tær forðingar av vegnum, sum hindra, at fólkíð á landi hevur nakað at fara til.

Tá Óli skriver um undirbrotligheit móti EF, má eg so siga, at eg eri ein av teimum, sum eru ógvuliga bangin fyri hvat kann henda viðvíkjandi tí felagsskapinum. Tær royndir vit higartil hava, eru, at vit eiga at uppfylla tær avtalur, vit hava gjørt við EF og ikki royna at ganga rundan um teirra skipanir. Eg haldi, at handa stóra rækjubótin, sum vinnan

fær í hesum døgum, mátti givið okkum nakað at hugsa um. Hetta er ein partnari, sum ikki er til at spæla við.

Vit hava nú sett eina politiska nevnd at leggja nakrar linjur, sum vit kunnu virka eftir framyvir, tá tað snýr seg um studningar. Hvat hevur verið gjørt í nevndini higartil, skal eg ikki koma inn á, tí tað er ikki almennakunngjørt, men eg kann upplýsa, at tað hevur ongantíð verið borið upp á mál í nevndini, í landsstýrinum ella í teim politiskum flokkunum, at vinnan skal haldast uttan fyri hetta arbeiði. Sjálv-sagt skal vinnan við í arbeiðið.

Tað skuldi bara manglað

Men vit hava mett, at tað var gagnligt, at vit á politiskum støði fingur tósð nakrar rætningslinjur igjøgna. Nú hevur vinnan so fingið problemini á sitt borð, og kann koma við øllum teimum hugskot-

um, teir nú kunnu finna uppá. Eg ivist ikki í at tey eru nógv, og kemur so víðari viðgerð at fara fram seinni. Høvudsakkin er, at vit náa eitt skilgott úrslit, men tað er heilt sikkurt í mínum hugaheimi, at føroyingar skulu ikki trúgva, at vit kunnu neva ella skelda okkum igjøgna um viðvíkjandi hasum felgsskapunum, sum eita EF og EFTA. Ei heldur skulu vit rokna við, at vit kunnu draga teir upp á tráð, hvørki so ella so. Hetta er veruleikin, og hatta er framtíðin.

Thomas Arabo

Ikki lógarbrot

Jákup Müller hevur í Dimmalætting hósdagin 2. apríl 1992 spurt meg, um eg haldi Føroya Løgting framtíð grundlógarbrot ella annað lógarbrot, tá semingsuppskotið í sáttmálatrætuni millum Reiðarafelagið øðrumegin og FNS og maskinmeistarafelagið hinumegin varð gjørt til lóg.

Spurningurin kann stutt svarast við einum nei.

Sambært grundlógini, øðrum lógum og vanligum rættargrundreglum í danska kongarikinum og í tí sonevnda demokratiska heiminum kann ikki gerast munur á borgarum vegna trúgv, húðarlit, arbeiðið osfr.

Um lógtíngið einvíst við lóg ásetti, at bert alment sett starvsfólk skuldu niður í lón, meti eg, at hatta er brot á nevndu rættargrundreglur.

Hinvegin hevur tað siðan 1899 verið galdandi rættur í danska kongarikinum, at partarnir á arbeiðamarknaðinum í tann mun tað er gjørligt, sjálvir skulu skipa síni viðurskifti. Tað hevur tó bæði hjá okkum og í Danmark fleiri ferðir komið fyri, at lógtíngið ávikavist folkatíngið hevur lagt seg út í eina sáttmálatrætu, altíð við teirri grundgeving, at stór samfelagsvirði standa upp á spæl, og at samfelagið ikki longur toir eina verkfalls- og/ella verkbannsstöðu. Tá slikt verður gjørt, er tað aloftast semingsuppskotið, sum verður gjørt til lóg.

Hetta var tað, sum hendi í januar.

Føroya Landsstýri,
2. apríl 1992
Thomas Arabo
landsstýrismaður

Kvinnuhúsið

Ráðgevingin hjá Kvinnuhúsinum er opin hvønn hósdag frá kl. 19.00–21.00, inngongd hjá KFUM, undir Pisuvörð 2, ella á tlf. 17200.

Kvinnuhúsið er opið gerandisdagar frá kl. 15.30–17.30. Telefonin, 17200, svarar hvønn dag frá kl. 15.30–7.00 á morgni.